

Elfizetési árak:

Egész évre 8.—
Fél évre 4.—
Negyed évre 2.50
Egyes példány ára
20 fillér.

Megjelenik vasárnap.

DÉLSOMOGY

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség:

Rákóczi-utca 10. szám.

Kiadóhivatal:

Városház-épület.

Kéziratot nem adunk
vissza. — Nyílt-ter
pauz sora 40 fillér

VILÁGROMLÁS.

Beteges agyu suhancok bombája és golyói felfordították az egész világot. A tegnap még békés népek, akik földjeik művelésével, iparok üzésével foglalkoztak, boldog családi életet éltek. — ma sebzett oroszokként ordítanak fel, eldobják munkaeszközöiket, kitépik magukat a családi életből. űszköi veinek szomszédjuk házára, gyilkoló eszközöket ragadnak, leölik azokat akiket nem ismertek, akik nekik nem vétettek soha.

Lenni a szívek mélyében ahova emberi szem nem lát, amiket vizsgálni csak isteneknek lehet, régen forrongott valami, aminek az emberi nyelvben neve nincsen, régen izott miként a parázs egy ismeretlen érzés, amit most egyszerre lobbantottak lángra elvetemült kölykek bombái és golyói. Népek kik eddig békében éltek egymással, kik kereskedelmi, ipari, családi és ezer más okokból egymásra voltak utalva egyszerre szaggatták el mind ezen kötelekeket, nem gondolva a holnapra vadállatokként rohantak egymásra. A szorgalmas belga nép asszonyai forróvizet öntöznek a németekre, a művelt francia vendéglősök az utcára lökik idegen vendégeiket, az udvarias francia hatóságok mezei munkára kényszerítik azokat az előkelő idegeneket, akik 24 óra alatt nem képesek Franciaországot elhagyni. Az osztrák-magyar állampolgárokat, akiknek nejei francia honosak — kiutasítják, nejeiket pedig ott fogják. Egy ismert nevű német bárónét tollfosztásra kényszerítettek egy nyilvános munkateremben. Egy sima előzékeny francia hivatalnok ezer frankért adott vasúti jegyet egy budapesti nagykereskedőnek, egy cseh gyáros, aki egy vidéki szállodába szorult értékes podgyászával fizette meg éjjeli szállását. Ezeket tette a művelt francia, míg a bárdolatlan orosz egyszerűen Szibériába internálta az ottrekedt idegeneket. És ezek csak ezred részei a véletlenül nyilvánosságra jutott eseményeknek. Ezekért a cselekményekért a világ bármely művelt országában börtön és hivatalvesztés jár, ott azonban erényszámban megy, nagy hazafi, derék ember aki ezeket megteszi.

A Fidzsi szigetek emberevő népével egy elbírálás alá esnek ezek a „művelt“ népek, ugyanolyanok mint az ember evők, akik a hozzájuk menekült hajótörötteket megeszik. De azért a belga ezután is derék, békés, szorgalmas nép marad, a francia ezentul is mint előkelő udvarias, tudományos nemzet lesz ismeretes, a ki-

hez nem csak tudni, de tanulni fog jáni a most megrugdosott, kipofozott kirabolt népek elitje. És kérem szeretettel ezek még nem a fölfegyverezett nyers katonák rémtettei, hanem a művelt békés nemzetek cselekményei, a szintér még nem a csaták mezeje, ezek az események békés tengeri fürdőkben, ellenséget soha nem látott városokban, kereskedelmi gócpontokban folynak le. Mit csinálhatnak ehez képest a fölfegyverezett katonák, a kik a harcra vonulnak? — Egy tábori lelkésztől hallottam, hogy ő arra oktatta a katonákat, hogy ne ejtsenek foglyokat, mert az ő ebédjükkel kell azokkal megosztani. Ez a pap a ki mint nagyon szelid lelkű ember ismeretes azt is mondotta, hogy a foglyokra nem kell patront pazarolni, azoknak jó a szurony is. Istenem mi lett ebből az emberből 24 óra alatt? Tegnap még otthon békességes falujában azt imádkozta a szószékről

— „és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsájtunk...“ ma pedig arra oktatja a katonát, hogy üsse agyon a hadifoglyot, mert különben meg kell vele osztani az ebédjét! A minap mellettem állott egy bevonuló tartalékos, aki azt mondta:

„Nem irgalmazok a legkisebb gyermeknek sem, falhoz vágom az utolsó porontyát is“ és ugyanekkor ez az ember szeretettel ölelte meg bucsuzó feleségét és könnyek között csókolta meg az asszony által feléje nyújtott kis fiát. Hát mit beszél a háború? Közel áll hozzám az, a kinek a harctérről érkezett levelében az van: „Elgázolunk mindent, a mi előttünk áll, ki irtunk mindent, a mi él.“ És ennek a levélnek az írója is higgadt, nyugodt természetű ember, aki ártatlant bántani képtelen s aki még arra is vigyáz, hogy az utjába került bogarat el ne gázolja, — most pedig tipor, gázol és öl. Tejjel kínálja a szerb asszony a fáradt katonát, a ki mohón issza meg és utána — halva esik össze. A tej meg volt mérgezve. Szerelmesen ölelte meg egy szerb leány a magyar katonát, de ölelés közben kést döfött a hátába. A szerb asszony fegyvert adott 10 éves fia kezébe, aki hátulról lötte le a tisztet, épen akkor, mikor az az anyjának fizette meg a vett baromfi árát: Es mi lett erre a felelet? Elégett a falu, kardélre hánytak akit csak elfoghattak, szuronnal döftek le a fiut az anyjával együtt.

Sötét gyász, emberi jaj szó, és vérözön a félvilágon. Ember! mi lett

belőled? Ma még békés polgár, holnap vérszomjas vadállat! Hol tanultad ezt? hogy kiirtsad embertársadat? ki tanított erre? Otthon alig tudtál még beszélni, már is összetette édes anyád kis kezeidett és megtanított imádkozni, 6 éves korodtól kezdve iskolába jártál és tanítóid oktattak minden jóra. lelki pásztorod azt mondta: „Ne ölj“. Felőtt korodig oktattak, neveltek a szépre, a jóra. A könyvekből nem tanulhattad meg azt a mit most teszel, a meleg családi körben apád, anyád nem biztatott arra, hogy gyujtogas, pusztíts, rabolj. Es te még is megteszed most mind ezeket, s örül a lelked ha minél többet pusztítasz. A bukott angyal, a sátán kerekedett felül benned, az biztat ezen örületes dolgokra. Tisztjeid akik, a hadba vezetnek, a kik féltő gondadal örködnek feletted, hogy ok és szükség nélkül el ne vérez, tanult, művelt, felvilágosult emberek, nagyrészen békés családapák, akik otthon kereskedők, birák, tanárok és most ezek is csak arra biztatnak, hogy öl. Ember, mi történt te veled? Ki keltette fel benned a vadállatot, a bestiát?

Hát mi ez? Ki okozta azt, ki tette azt, hogy ma Európa majdnem összes államai hadban állanak egymással 10-000-000 felfegyverezett ember néz egymással farkasszemet, keresi egymást halálra, századokon át gyűjtöttmükincseket közvagyonot pusztít el, gyönyörrel gyujtogat, kedvét találja mások könyeiben, örül, hogy megsemmisitheti mind azt, amit az emberi tudomány és szorgalom gyűjtött, alkotott és épített. Ki kényszeríti az embereket ellenállhatlanul arra, hogy mások kinjaiban gyönyörködjenek, Ki kényszeríti a mások békés családapákat arra, hogy szuronyukat döfjék a sebesülten vergődő ellenségbe.

Alkotó Isten! Te teremtetted ilyenre az embert? Tőled ered az, hogy az emberi szívekbe vérszomjat is oltottál? Nem, Isten, Te nem ilyenre alkottad az embert, a te alkotásodból csak ember csinálhatott szörnyeteget. Csak emberi agyban születhetett a rém gondolat, csak ember ronthatta el az embert, csak ember gyönyörködhetik embertársa nyomorán. Isten a legfőbb jó, az csak jót művelhet. Ha ember tette, keressük meg azt, keressük meg azt a szörnyeteget, aki ezt a világromlást okozta. Az egész művelt világ mint egy ember mutat föl felé a magas északra, mint egy embert jelöli meg azt a szörnyeteget.

Ti fekete lelkű gonosz emberek ott a Néva parti romlott világvárosban, ti ezerszer átkozottak, ti uszítottátok a népeket egymásra! Ti csöpögtettetek észbontó ábrándokat egy allig ébredő félművelt nép ostoba agyába, ti rontottátok meg ennek a népnek serdülő ifjuságát már az iskolában, a ti pánszlávismusról hirdett örült álmaikat adta a bombákat és pisztolyokat féleszü gyermekek kezébe, ti uszítottátok ezt a maroknyi népet arra, hogy vele békében élő népek hazájába elhintse az egyenletlenség magvát, a mi sok ezrek életébe és boldogságába kerül. Odahaza pedig a saját hazátokban rombolásra, gyilkosságra uszítottátok a csöcseléket, progromot rendeztetek zsidó vallású polgártársaitokra és elpusztítottátok azoknak keserves munkáik által éveken át összegyűjtött vagyonát. És te, te lázbeteg Cár, aki akaratnélküli báb vagy tanácsosaid kezében, a kinek elődjeből kerültek ki a népek hóhérai, megmersz-e egykor állni Istened előtt abban a tudatban, hogy egyetlen aláírásod lángba, vérbe borította a fél világot, hogy népeket temetél el, virágzó városokat söpörtél el a föld színéről! És mind ezt miért? Beteg emberek lázálmaiban született meg egy eszme, a „Nagy szláv eszme“ és a minden szlávok tömörítése egy jogar alatt. Ezért kell 100.000-eknek elveszni, ezért az örütségért kell millióknak koldulni. Miért nem kérdezed meg a jogarod alatt álló népeket, hogy boldogok-e? Nem vigyorognak-e reád a vérpadra küldött szabadsághősök üres koponyái? Nem hallod-e hogy csörgetik láncukat Szibéria mélységes ólom bányáiban, azok a te „szláv testvéreid“, akiket te a minden szlávok birodalmának lakóivá tettél?

Vigyáz te fehér cár, mert már határaidon tombolnak seregeink, harci paripái, fiaink lekes harci kiáltásai nemsokára füleidhez érnek, akik ellenállhatatlan erővel haladnak előre és elsöpörnek téged átkozott tanácsadóiddal együtt. A vérözönből népek szabadsága hajt ki, a minek örökös ellensége voltál: A világromlás előidézői ott a magas északon ti vagytok felelőssek mindezért. A legyilkolt ártatlanok vére szálljon a ti fejetekre, legyetek átkozottak örökre.

Hegyessy János.

— **A hadba vonult levele portómentes.** A pécsi posta és távirada igazgatóságtól a következő értesítést vettük:

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérem, sziveskedjék becses lapja olvasóit figyelmeztetni, hogy a hadrakelt sereghoz tartozó katonai és polgári egyének részére feladott levelek 100 gr. súlyig a rendes forgalomban használt bármely levélborítékban is portómentesen továbbíthatnak és hogy a borítékban bármiféle portómentességi záradék alkalmazása teljesen felesleges és szükségtelen.

Pécs, 1914. augusztus 16-án.

Brunner.

Felhívás.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaképpen kölcsönös egyetértéssel Budapesten és Bécsben egy-egy *hadsegélyző hivatalt szervezett.*

E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van rendelve, *munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére.* Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesültápolás, a mely teljesen kialakult külön szervezettel bír (vörös kereszt egyesület) valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezése, a mely a törvény alapján eszközölhető.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyző hivatalok a maguk részéről mindent megfognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon szolgáljon tanácsos és utbaigazítással úgy a monarchiában mint a külföldi kolóniákon, mindazon honfitársainknak, kik e magasabb cél érdekében a hazáért oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknek fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyző hivatalok céltudatos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalomnak és központjai óhajtanak lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás, a gyakorlati élet kívánságainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyttal az önkéntes segélynyújtás központi irodájának helyei is.

Ezek alapján felszólítanak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb.-ek a melyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyző hivatalához (Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegsministerium Wien, IX/3 Schwarzschanerstrasse 15.) illetőleg a m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatalához (Budapest IV., Váci-utca 38. szám) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzádományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háborúban elesett vagy a hadi fátadalmak következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára, ugyancsak gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelme felhívatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett ekké adományozása nem kívánatos. Ilyen cikkek beküldését megelőzőleg célszerű az illető hadsegélyző hivatalhoz kérdést intézni. A segélynyújtás legalkalmasabb eszköze tehát a készpénz.

Levelek, kérdések és pénzádományok mindkét hivatal számára valamint a budapesti hivatalnak szánt egyéb adományok a fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszterium hadsegélyző hivatalának (An das k. u. k. Kriegsministerium Kriegsfürsorgeamt) Wien, I. Stubenring.

Mindkét hivatal a monarchia összes nyelvein levelez.

A kereskedelmi és iparkamara válasza a szigetvári kereskedőknek.

Lapunk múlt számában jeleztük, hogy a Szigetvári Kereskedelmi Testület a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarához fordult a fűszer és élelmiszekek szállíthatósága érdekében. Közöltük a Kamara levelét is, melyben tudatja, hogy ez ügyben a kereskedelmi miniszteriumhoz fordult. A miniszterium elintézését a következőkben tudatja a kamarának:

A Szigetvári Kereskedelmi Testület tek.
Elnökségének

Szigetvár.

Folyó hó 10-én 8529/1914. sz. közleményünk kapcsán van szerencsénk értesíteni a tek. Elnökséget, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. hó 13-án 1132/B 1914. eln. sz. a felterjesztésünkre a következő leiratot intézte kamaránkhoz: „F. évi augusztus hó 10-én 8529/1914. sz. a. kelt felterjesztésére értesitem, hogy a lehető intézkedések már megtették arra nézve, hogy a polgári személy- és áruforgalom, amennyire az a hadiforgalom igényeinek sérelme nélkül lehetséges, fokozatosan felvételék. A szállító közönség a vasúti állomásokon erre nézve megfelelő tájékozást szerezhet.“

Sziveskedjék a tek. Elnökség erről az érdekelteket megfelelően értesíteni; a magunk részéről reméljük, hogy a szigetvári fűszerkereskedők a hiányzó árukészleteiket a szükséges mértékben most már akadálytalanul kiegészíthetik.

Pécs, 1914. augusztus 17.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara:

Dr. Günther Mihály
titkár.

Hoffmann Károly
alelnök.

Beírások a szigetvári áll. elemi népiskolába az 1914-15. tanévre.

A szigetvári állami elemi népiskolában a mindennapos és az ismétlő tankötelesek beírása 1914. évi szeptember hó 1., 2., 3. és 4. napjain délelőtt 8 órától 11 óráig történik. Mindennapos tanköteles az a gyermek, aki 6. életévét 1914. évi augusztus hó 31-ig már betöltötte, de 12 éves még nem mulott el. Ismétlő tanköteles az, aki szeptember hó 1-ig 12 életévét már betöltötte, de 15 éves még nem mulott el. Akik ezuttal először lépnek be az iskolába, életkorukat bélyegmentes anyakönyvi kivonattal tartoznak igazolni. Az ilyen kivonatokat díjmentesen azon anyakönyvi hivatal adja ki, ahol a gyermek anyakönyvelve lett. E kivonatok a beírás előtt megszerzendők. A szigetvári születésűeknek ilyen kivonatot kérni nem kell. A kik már jártak iskolába. Értesítő-könyvecskejük (bizonyítványuk) alapján iratnak be. A beírás alkalmával a gyermek lakása (utca és házszám) pontosan bemondandó.

Az igazgatóság.

— **Az osztálysorsjáték következő huzását elhalasztják.** Az osztálysorsjáték igazgatósága jelenti: Tekintettel a jelen rendkívüli helyzetre, a XXXIV. sorsjáték 5. osztályának huzása és a sorsjegyek kiadása további intézkedésig elhalasztatik. Az 5. osztály új huzási terminusa és e sorsjegyek kiadása kellő időben fog közzététetni.

A világháború.

— A miniszterelnökségi sajtóirodának eredeti távirata a „Delsomogy“ részére. —

Hivatalos jelentés érkezett aug. 22-én délután 3 órakor: Az orosz harctéren lovasságunk Somaschowban egy ellenséges hadosztályon rajta ütött. Két kozák ezred és orosz ulánus ezred menekülni volt kénytelen. Egy előre küldött orosz lovas hadosztály teljesen megsemmisült.

Egy gyalogsággal megerősített és Sokal irányában előnyomult hadosztályt tegnap csapataink rövid harc után megverték. Az ellenség egy dandárját teljesen szétgurasztottak. Számos ellenséget elfogtak és sok hadiszert zsákmányoltak.

Repülőgépes osztályunk nagy nehézséggel mélyen benyomulva az orosz területre, kitűnő felderítő eredményt érték el és bombák ledobásával az ellenséges táborokban nagy zavart idéztek elő.

A szerbiai harctéren Visegrád és Rudotól keletre mintegy harminc szerb zászlóalj és nagyszámu hegyi tábori és nehéz tüzérséget szivós küzdelem után 20-án és 21-én az egész vonalon visszaverték.

Az északi harctérről.

Lembergől jelentik augusztus 20-án éjjel: Stojanowból jelentik, hogy ott két kozák szotnya aug. 14-én átlépte a határt. Rövid harc után az osztrák-magyar határőrség lefegyverezte az oroszokat. A fegyverátadás közben egy orosz őrnagy agyonlőtte magát.

Bécsből jelentik aug. 21-én: Gráf képviselő megjelent lengyel szokolista egyenruhájában a Reichpost szerkesztőségében, hol hirt adott az oroszokkal folytatott harcokról. Az oroszokat mindenütt számbeli tulsúlyuk dacára, visszaverték. Radzihova városa előtt kétezer kozákot gyalogságunk géppuskákkal és szokolisták által is támogatott csapatai nagy veszteség hátrahagyásával megzavartak.

Az Allgemeine Zeitung jelenti: Az orosz-osztrák határ közelében fekvő Radzihova közelében tegnap nagy összeütközésre került a sor csapataink és az orosz gyalogság és lovasság nagyobb osztagjai között. Az orosz haderő lovasság által támogatott több száz gyalogságból állott. **Csapataink szurony támadása hamarosan megritkította az ellenség sorait. Az oroszok a nagy pánikban futásnak eredtek és számos halottat és sebesültet hátrahagytak.** Csapataink nagyszerű

hősiességet és bátorságot tanusítottak. Embereink közül egy sem esett el, a sebesültek száma is igen csekély.

A Reichpost jelenti: Az orosz-bukovinai határon folyó harcok egyik szemtanúja írja, hogy csapataink szelleme nagyszerű és katonáink határtalan bátorsággal és hősiességgel harcolnak. Ennek következménye, hogy az orosz katonák abban a pillanatban, amikor meglátják csapatainkat, egyenesen pánifélelem fogja el őket. Az orosz Novosielnica mellett előnyomulásunk oly heves volt, hogy az ellenség menekülés szerűen vonult vissza. Csapataink ma már urai a Városnak és környékének. Minden nap nagy mennyiségű fegyvert, lőszert és élelmiszert zsákmányoltunk és sok ellenséges harcost fogtunk el, a kiket Czernowitzbe szállítunk. Reméllem, úgy végzi a levél, hogy rövidesen Kievből írhatok.

A német-francia harctérről.

Berlinből jelenti a Wolf-ügynökség aug. 21-én éjjel: **A német csapatok ma bevonultak Brüsszelbe.**

Berlini felfogás szerint Brüsszel bevétele az angol csapatok partraszállítását meghiúsította.

Bécsből jelentik aug. 21-én: A Corr. Bureau éjjeli jelentése szerint a külföldi lapoknak azon híresztelése, hogy Belgiumban egy angol hadtest a belga csapatok segítségére áll — mint feltétlenül

megbízható helyen megállapították — teljesen valótlan. Angol csapatok mindaddig nem léptek belga földre.

Berlinből jelentik aug. 22-én: A nagy vezérkar közli, hogy az összes német törzsekből összetett csapataink a bajor trónörökös vezetése alatt tegnap Metz és Vogezelek között lefolyt csatákban nagy diadalt arattak. A Lotharingiából nagy erővel előnyomuló **franciákat visszaverték és súlyos veszteséget okoztak nekik.** Több ezer foglyot ejtettek és számos ágyut zsákmányoltak. A harc összes részleteit nem lehet jelenteni, mert a harctér sokkal nagyobb, mint amelyen az 1870-71. harcok mozogtak. Csapataink lelkesítve az előnyomulástól, üldözik az ellenséget és a harc még ma is folyik.

Berlinből jelentik: A nagy vezérkar aug. 21-iki kelettel még a következőket közli: Csapataink által a Metz és Vogezelek között megvert francia haderőt mi üldözzük. A franciák előbb rendben vonultak vissza, azután eszeveszetten menekültek. Eddig több mint **tíz-ezer franciát elfogtunk és legalább 50 ágyut zsákmányoltunk.** Az ellenséges francia haderő több mint nyolc hadtest.

A déli harctér.

A Südslavische Correspondenz szerint az osztrák-magyar csapatok által megvert szerb csapatok orosz tisztiek vezetése alatt állottak.

A tengeri harcokról.

A berlini Wolf-ügynökség jelentése szerint a Keleti tengeren ellenséges hajó nem látható. A Finn öböl felől délre a Keleti tengerben nincs veszedelem.

A franciák nem lelkesednek.

Budapestről jelentik a francia lapok esendesebbek lettek. A párisi sajtó teljesen felhagyott azzal a neveléses taktikájával, hogy nem létező francia győzelmekkel és német vereségekkel áltassa közönségét. A bécsi illetékes körök értesítése szerint a francia hadvezetőség teljesen letett arról, hogy vesztési kimutatást közöljön és közhírré tette, hogy aki a veszteségek iránt érdeklődik, forduljon az illetékes hatósághoz.

Berlinből jelentik, hogy Páris utcáit katonaság tartja megszállva. A munkásság forradalmi kitörésének eshetőségeivel számolva nagy haderőt kötöttek le a francia fővárosban és annak környékén.

Román király, a Német császárhoz.

Reichspost jelenti Bukarestből: Román és Törökország közt megegyezés létesült közös defenzíva tárgyában egy nagyhatalom támadásával szemben. Károly király a német császárnak táviratot küldött melynek tartalma a két Hohenzollern uralkodóház közötti barátságot juttatja kifejezésre. Ugyancsak a Reichpost szófiai jelentése szerint a bolgár kormány tárgyalásai Talaat bejjel teljesen megállapodásra vezettek.

A kaukázusi forradalom

A Südslavische Correspondenz aug. 21-iki jelentése szerint a Kaukázusban a forradalom Oroszország ellen teljes erővel kitört. Napok óta heves harcok folynak a forradalmárok és az orosz csapatok között.

Olaszország elzárta a hajójáratokat.

Fiuméből jelentik a Pester Lloydnak augusztus 21-iki kelettel: a révkapitányság közhírré teszi, hogy Olaszország a messinai tenger szorost elzárta úgy, hogy sem hadi sem kereskedelmi hajók nem járhatnak át rajta. Egyelőre csak a parti hajózás van megengedve Messina, Regio, Villi és Szt. Genovéva között.

Románia és Oroszország.

Bukarestből jelentik: itt elterjedt hír szerint, egy újságíró jól informált helyről azt jelenti lapjának, hogy Oroszország tehát Romániának sem mondott igazat a mikor kijelentette, hogy Románia határainn nincs hadsereg összpontosítás. A román hadsereg készen áll szembeszállni az Oroszország részéről jövő bárminő meglepetéssel.

Török-bolgár-román szerződés.

A „Reichs Post“ jelenti: Talaat Bey tárgyalásai Szófiában eredményteljesen jártak. Megállapodás történt, hogy Románia és Bulgária együttesen védekezik ha megtámadják, de a neutrális abszolút elhagyásban nincs megállapodás. --- A megállapodás csak a főbb pontokra nézve jött létre, a többi pontra nézve csak akkor állapodnak meg, ha Talaat bey visszatér Romániába.

A szilágymegyei román- ság küldöttsége.

(Aug. 21. Reggel 8 óra) Zilahról jelentik hogy a szilágymegyei román-ság nevében **Gettie Sándor** gör. kel. püspök vezetésével a megyei román-ság intelligenciájának számos tagjából álló küldöttsége megjelent a fő-

ispánnál, a ki előtt **Gettie Sándor** lelkes szavakkal tolmácsolta a megyei román nép tántoríthatatlan király hűségét és hazaszeretetét, valamint áldozatkészségét, kiemelve hogy míg a hadbahívott románok az ellenség ellen harcolnak, ők a belső rend és nyugalom fentartásán fáradoznak. A főispán szíves szavakban megköszönte a nyilatkozatot és felkérte a küldöttséget, hogy a román ajku lakosságot maguk a lelkészek tájékoztassák erről a nyilatkozatról és végül megígérte, hogy hódolatuk kifejezését a király előtt tolmácsolni fogja.

Az angol hadsereg.

Bécsbe érkezett hivatalos jelentések szerint, az angol hadsereg, melyet az alsóház ötszáz ezer főnyi erővel szavazott meg, mindeddig a legnagyobb erőfeszítések dacára is csak két ezren jelentkeztek. Ezek is nagyjából kereskedelmi utazók, akik a háború folytán állásukat veszítették. Egyetlen angol munkás nem jelentkezett katonának.

Legujabb.

(Aug. 23. Reggel 7 óra.) Budapestre aug. 22-én hivatalos jelentés érkezett 12 óra 45 perckor: A kitört harcba kénytelenek voltunk egész erőnket az egész haderőnket az északkeleti harctéren összevonni. Ezzel a Szerbia elleni háború, amelyet büntető expedíciónak tartottunk, csak mellékakcióvá lett. Az általános helyzetre és az ellenségről kapott hírekre való tekintettel célszerűnek mutatkozott offenzívebb akciót kezdenünk. Ez az offenzív rövid előnyomulás meg is történt augusztus 13. és 18-ika közti időben. Az előnyomulást haderőnk kiváló vitézséggel hajtotta végre. A szerbek számbeli túlsúlyával szemben folytatott harcok a jelentékeny áldozatok mellett is szerb területen csapataink messze előnyomultak és a teljesített feladat után parancsot kaptak, hogy ismét visszatérjenek eredeti hadállásaikba. A Drina és Száva melletti harctéren teljesen kikerült ellenséget hagytak vissza és Sabac körüli teret tartják megszállva.

A Délszerbiába Boszniából előnyomult csapataink folytonosan harcolva előnyomulóban vannak Valjevo felé.

A hadvezetőség kiemeli, hogy főképen az orosz határon való erőösszpontosításra fordítja ezidőszerint gondját, mert bizton tudja, hogy a déli harctéren szerzett pozíciókat nem veszélyeztetik az ellenséges haderők.

HIREK.

— **Szent István napja.** Ez évben nem a szokásos kegyelettel ülhette meg az ország népe aug. hó 20-án Szent István király emléktünnepét. Mert tekintettel a háborus világra e napon a munkaszünet is fel volt függesztve. Mint értesülünk a budai várban az idén a szokottnál kevesebb közönség gyűlt össze, különösen a vidéki ünneplők hiányoztak. Reggel 8 órakor a várpalota templomában mise volt, melyet Csernoch János heregeprimás pontifikált fényes segédlettel. Ezután a Szent Jobbot körmenetben körülhordozták.

— **Adományok.** A vörös kereszt egylet Szigetvár és Vidéke fiókja részére Farkas Gyula tb. főszolgabíró és neje 30 koronát, Eckstein Dávidné 10 koronát, Herceg József ny. igazgató 5 koronát adományoztak, a mely adományokért ez uton is köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **A katonanapi gyűjtés.** Folyó hó 18-án nálunk megtartott katonanapon befolyt összesen 484 K 50 fillér, mely a bizottsági pénztárnál van letétbe kelyezve.

— **Nyilvános számadás** a bevonult katonák családtagjainak adományozott és kifizetett összegekről. Egyesek adakozása folytán — Szigetváron befolyt 2334 korona 76 fillér. — Ebből kiadott a mai napig segélyre összesen 1497 K 50 fillér a szigetváriaknak. — Itt jegyezzük meg, egyuttal, hogy államsegélyt 227 személy (illetve család) részére kértek a városnál. Ezen lajstromot a főszolgabíró felülvizsgálja és felterjeszti a pénzügyigazgatósághoz. Míhelyt az államsegély megérkezik a községi adópénztárnál fogják kifizetni. Erről majd annak idején az illető kérelmezők értesítetnek. Az államsegély valószínű 2 hét leforgása alatt megérkezik.

— **A hadjáratban elesett és megsebesült katonákról** a veszteségi kimutatás minden községbe megküldetik s az előjáróságoknál bárki által betekinthező. Szigetváron ezen kimutatások a főjegyzői irodában tekinthetők be. Az eddig érkezett kimutatások szerint Somogy megyéből Farkas József (almamelléki) katona sebesült meg.

— **Ablakverő csavargó.** Magyar István csavargó asztalos segéd f. hó 17-ére virradóra a Rákóczi-utcában, botrányos részeg állapotban garázdálkodott és Eckstein Dávid házának több ablakát beverte. Az eset a rendőrtg. tudomására jutott s miután nevezettnek állandó lakása nincs, a kir. járásbíróshoz kísérték.

— **Csak világos dohány lesz forgalomban.** Beavatott helyről nyert értesítés szerint a dohányjövédéki igazgatóság olyan határozatot hozott, hogy a jövőben csak világos dohányt bocsát a közforgalomba.

— **Az új 2 koronás bankó.** Az oszt. rak magyar bank már kibocsátotta a 2 koronás papírpénzt. Az új pénz, mely a héten már nagy mennyiségben kerül forgalomba, mutatón a közönségnek nyomdánk kirakatában megtekinthető.

— **A turbéki bucsu.** Mint minden évben Nagy Boldogasszony napján, úgy az idén is tömegesen keresték volna fel a kath. hívek a turbéki bucsujáró kegyhelyet. — Amde alig pár asszony lézengett a templom körül. A háborus idő, a lehetetlen vasuti összeköttetés, a nép szegénysége s a dél-

előtti borzalmas időjárás, mind hozzájárult ahhoz, hogy a valamikor vig bucsu, szomorú képet öltönn.

— **A Szerb-utcai háztulajdonosok és a szerbek.** Mint értesülünk a helybeli Szerb-utcai háztulajdonosok annyira el vannak keseredve és gyűlölettel telve a szerbek ellen, hogy házaikról a házszám táblákat le akarják szedni és utcájuk nevének megváltoztatását kérik. Mi ez uton is türelemre intjük a háztulajdonosokat és azt tanácsoljuk, hogy ez ügyben forduljanak az előjárósághoz s majd a képviselőtestület fog gondoskodni és határozni a Szerb-utca nevének megváltoztatásáról.

— **Elsült pisztoly.** Ernyes László 18 éves helybeli rőföskereskedő segéd f. hó 20-án délután a réten egy fober pisztollyal babrált, miközben a pisztoly elsült és a golyó balkezebe fúródott. A vigyázatlan ifjú a kórházban ápolják.

— **Fejberugta a csikó.** Visy Sándor helybeli gyógyszerész alkalmazásában levő Tólosi József 4 éves Ferenc nevű kis fiát f. hó 17-én a Miklós utcában egy fél éves ugrándozó csikó fejberugta. A szerencsétlenül járt fiucsokát a kórházban ápolják.

— **Elfogott szökött katoná.** Grafics László 5-ik huszárezredbeli közhuszár f. évi június hó 22-én, hogy nővére Grafics Anna temetésére elmehessen, két napi szabadságot kapott. Azonban egyenruháját eladván nem vonult be századához, hanem az országban csavargott, míg végre most hétfőn Szigetváron Kardos István rendőrbiztos által elfogott, — A szökött katonát átadták a hadkiegészítő parancsnokságnak.

— **Késelés az utcán.** Soha életében nem látta és nem ismerte Braun Samu 22 éves baresi lövegnyök Bódy Imre ottani csavargót, ki őt egyik este 9 óra tájban az utcán egy nagy késsel az arcán megszurta. Tettest a csendőrség letartóztatta.

— **Milyen idő várható?** A meteorológia intézet jelentése szerint, száraz és nappal meleg idő várható.

A monarchia két fővárosának megerősítése.

Félhivatalosan közlik: A mind nagyobb dimenziókat öltő világháború az abban első sorban szerepet játszó hatalmakra azt a feladatot hárítja, hogy mindazon védekezési problémák megoldásával foglalkozzanak, amelyek egy hosszú háború előre nem látható esélyei között is megadják a meglepetések elleni biztonságnak azt az érzetet, amely a mi hadviselésünk alap gondolatának erélyes offenzívák következtetés kereszttől viteléhez szükséges. Ennél fogva a Duna vonalain régen tervezett és a mozgósítási előintézkedések keretében már elő is készített erődítési munkálatok vétetnek foganatba a melyek biztosítani fogják a folyó fő átkelési pontjait, ezek között a két fővárost. A monarchia mindkét államának lakossága a mely olyan férfias elszántsággal vette fel a küzdelmet, bizonyára kelyeselni fogja ez elhatározást. Ugyanaz a gondolat érlelte ezt meg, a mely 1870-ben a poroszokat Berlin megerősítésére indította. Az a gondolat, hogy nagy célokért küzdő nemzeteknek szívós védekezésre is készen kell állnia s hogy offenzívánk csak akkor nyugszik erős alapon lehet gondtól ment és frissen tetterős, ha készen állunk a sikeres védelemre is. Idáig szól a félhivatalos közlés. A közönség meg-

nyugtására informált helyen szerzett felvilágosítás alapján megállapíthatjuk, hogy itt tulajdonképpen egy már béke idején készült mozgósítási intézkedések keretében előkészített rendszabálylyal van dolgunk és hogy a tervezett erődítési munkálatoknak egyáltalában nincs aktuális jelentősége, hanem a gondos és előrelátó hadvezetőségnek egy olyan intézkedése, melyet a teljes biztossági időpontban óhajt végre hajtani, éppen abból a célból, hogy annak riasztó hatása a polgárságra ne legyen és hogy a munkálatok kellő alapossággal és nyugodtan legyenek elvégezhetők. Kiemelendő különösen az a találó példa, hogy 1870-ben a poroszok is megerősítették — holott bizonyára nem volt semmi okuk tartani — a porosz fővárost a veszélyeztetéstől. A Duna vonalán régen tervezett erődítési munkálat végrehajtása egy feltétlenül helyeslendő intézkedés mert ha minden okunk és teljesen szilárd bizalmunk megvan arra, hogy a háborúból diadalmasan fogunk kikerülni, még a legrészletesebb bizalom sem mentheti fel a hadvezetőséget azon kötelesség alól, hogy a védekezés problémájával is foglalkozzék, hogy a lakosságnak meglepetések ellen is teljes biztosságot nyújtson és hogy ehhez képest a legfőbb védekezési problémát a Duna vonal fő átkelési pontjait első sorban a monarchia két államának fővárosait biztosítsa.

Behívási hirdetmény.

I. Az aratási munkálatok végzésére hazabocsátott nem ténylegesek és népfőlkelésre kötelezettek.

Azok a nemtényleges katonák, honvédek és népfőlkelők, akik aratás céljából hazabocsátottak, **augusztus hó 24-én délelőtt 11 órakor** azon főszolgabírói (polgármesteri) hivatalnál, amelytől szétküldettek, újból jelentkezzenek.

II. Bevonult, de szabadságolt honvéd legénység.

A magyar honvédséghez bevonult és létszámfeleltetiként szabadságolt — honvéd gyalogsághoz, lovassághoz és tüzérséghez tartozó — tartalékosok és póttartalékosok, **augusztus hó 24-én** felszerelési állomásaikra ismét bevonulni kötelesek.

III. Ujoncok és póttartalékosok.

A folyó évben besorozott és még be nem hívott összes ujoncok (beleértve az egyévi önkénteseket is) és póttartalékosok tényleges szolgálatra behivatnak.

Ezek az ujoncok és póttartalékosok tartózkodási helyük hadkiegészítési kerületi parancsnokságánál bemutatásuk végett jelentkezni kötelesek és pedig:

a) Azok az ujoncok és póttartalékosok, akik nem a saját illetőségi helyük kiegészítési kerületi területén tartózkodnak, **augusztus hó 24-én**;

b) azok az ujoncok és póttartalékosok, akik azon a hadkiegészítési kerületi területen tartózkodnak, melynek területén illetékesek, **augusztus hó 25-én.**

Azok az ujoncok és póttartalékosok, akik tudják, hogy a honvédséghez tartoznak, a tartózkodási helyük honvéd kiegészítő parancsnokságánál jelentkezzenek.

IV. Szabadságolt népfőlkelésre kötelezettek.

1. Az összes 42 éves és fiatalabb népfőlkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akik a hadseregben, haditengerészetben, a honvédségnél, vagy a csendőrségnél szolgáltak és bevonulásuk után létszámtöbblet-

folytán szabadságoltak, — a lovasságnál szolgáltak kivételével, — bevonulni kötelesek és pedig:

a) azok, akik ajánlati lappal vannak ellátva, ajánlati lapjuk rendelkezése szerint,

b) az összes többiek, az állandó tartózkodási helyüknek megfelelő népfőlkelő fölszerelési állomásra, ahol a következő sorrendben tartoznak jelentkezni:

a 38 évesek és ennél fiatalabbak augusztus hó 24-én.

a 39 évesek augusztus hó 25-én,

a 40 évesek augusztus hó 26-án,

a 41 évesek augusztus hó 27-én,

a 42 évesek augusztus hó 28-án,

2. Az összes 42 éves és fiatalabb népfőlkelésre kötelezett osztrák állampolgárok, kik a hadseregben, haditengerészetben, honvédségnél (országos lövészeknél) vagy csendőrségnél szolgáltak és ez ideig még behiva nem voltak, vagy bevonulásuk után létszámtöbblet folytán szabadságoltak, augusztus hó 27-én, honilletékes népfőlkelő járásparancsnokságukhoz bevonulni kötelesek.

3. Népfőlkelésre kötelezettek, kik népfőlkelő igazolványi könyvük szerint felülvizsgálat utján mint „Szolgálatképtelenek“ elbocsátottak, továbbá mindazok a népfőlkelésre kötelezettek, akik a hadseregben, a haditengerészetben és honvédségnél sohasem szolgáltak (B. alosztályuk), általában nem vonulnak be.

Kivételnek ezek közül:

a) akik ajánlati lappal vannak ellátva és ennek rendelkezései szerint bevonulni kötelesek;

b) akik külön lesznek behiva;

c) akik különleges hadi célu szolgálatokra a községi előjáróság rendelkezése szerint bevonulni kötelesek.

V. Népfőlkelésre kötelezettek ruházata.

A népfőlkelésre kötelezettek külön figyelemztetnek, hogy lábbelivel, meleg ruhában s lehetőleg takaróval vonuljanak be.

VI. A bevonulás alól felmentett és polgári alkalmazásokban meghagyott hadkötelesek.

A bevonulás alól a háború egész tartamára felmentett hadköteleseknek egyáltalában nem kell bevonulniok.

Azok akik csak egy bizonyos időpontig vannak a bevonulás alól felmentve csakis ezen időpont elmúltával kötelesek bevonulni.

Azok pedig, akik bizonytalan időre felmentettek, csak újabb fölszólításra illetve behívásra kötelesek bevonulni.

E parancsok iránt tanusított engedetlenség a fennálló törvények értelmében szigorúan büntetettik.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismeri hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való föltűnő hatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! — Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerüzletekben stb.

Hasonlóképen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kezek gondozására.

Öngyilkos szikvizgyáros.

Csütörtökön este 9 óra tájban három hatalmas revolver dörrenés zavarta meg a helybeli Vörösmarti-utca csendjét. Ekkor történt ugyanis, hogy *Horváth György* 45 éves nőlen volt szikvizgyáros önkézevel vetett véget életének. — A boldogtalan ember a közelmúltban adta el virágzó üzletét és valószínű, hogy ezt megbánta. Már napok óta buskomoran járt-kelt az utcákon. Sőt halála előtt még egy órával is többen látták az utcán bolyongani. Midőn hazatért a lakására, mert valahol nagy sárban járhatott, levetette sáros cipőjét és nadrágját s tiszta ruhába öltözött. Kezébe vette 9 milliméteres forgópisztolyát s az udvar fölé eső gazos helyén kétszer mellébe lőtt, míg a harmadik golyót, balhalántékába röpítette.

A lövések zajára rögtön összefutottak a szomszédok s az esetről jelentést tettek a rendőrségnél. A helyszínen megjelent a rendőrbiztoson kívül még dr. *Vajda Ignác* orvos is, ki megállapította, hogy a vérben fetregő emberen segíteni nem lehet, — s ugyancsak borzalmas haláltusa után kiszenvedett. Holttestét lakásán fölrvatalozták. — A hatóság emberei ezután kutatást tartottak pénze és értéktárgyai után, s meglepetésükre a jégszekrényben elrejtve harmincháromezer négyszázhetvenöt korona készpénzt és 4072 K. 62 fillérről szóló takarékpénztári betét könyvet, Segélyegyleti befizetési könyvet találtak. Ezenkívül egy aranyórát láncsal és aranygyűrűt. Az összes vagyona mint egy negyvenezer koronára tehető. Ezenkívül számos levelet és iratokat, de végrendeletet vagy olyan levelet, melyben végzetes tettének okáról említést tenne, még eddig nem találtak.

A szerencsétlen embernek egy *Gusztáv* nevű Slavoniában élő szegény bognár-mester öcséje van.

A hatóság emberei a szekrényeket és a lakást lepecsételték. A pénz letétbe helyeztetett.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy tettét önkívületi állapotban követte el, ennél fogva temetése a kath. egyház szertartása szerint szombaton délután ment végbe.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogrammonként értendők.

Szigetvár, 1914. augusztus 14-én.

Buza	—	K 13.50	13.60
Rozs	—	„ 9.50	—
Árpa	—	„ 7.—	8.—
Zab	—	„ 9.—	—
Tengeri	—	„ 7.50	—
Tengeri augusztusi	—	—	—
Bükköny	—	—	—
Bab	—	—	—
Tökmag	—	—	—

Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.

Megjelent a háborus időszakra ;

szolgáló ájtatosságokat tartalmazó kis könyörgő füzetke. — Kapható Bujtor Antal kiadónál vagy a Részvénynyomda könyvkereskedésébe.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérbeadás.

A csertői hitbizományi uradalomhoz tartozó, 408 m. h., 193 öl kiterjedésű

Hársfapuszta, prima birtok

mely közvetlen Csertő vasúti megálló-nál és a köves ut mellett fekszik s kellő számú jókarban lévő gazdasági épületekkel rendelkezik, 1914. év október hó 1-étől kezdve haszonbérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a Csertői Uradalom Intézősége
u. p. Szigetvár.

FOG

huzást
tömést
kezelést
ápolást

== teljesen fájdalom nélkül végez ==

Fodor L. Lajos

vizsgázott fogtechnikus

Kaposvár, Korona-utca 10. sz.

58431. sz. m. kir. szabadalom. Az eltörhetetlen, egy darabból öntött kézi faragású aranyhidak, fogak, koronák, csapfogak stb. Magyarországon egyedül jogosított készítője.

Kétevtizedes működésről több hatóság hivatalos elismerőokmány.

Tanoncnak

felvétetik egy 14. életévét betöltött, legalább két középiskolát végzett, jó családból való fiú a Szigetvári Könyvnyomda Részv.-társaságnál.

A n. é. szülők s figyelmébe!

Első Pécsi Leány-Internátus.

Folyó évi szeptember 1-én a modern kornak és hygiénának megfelelő

leány-internátus

nyílik meg Pécsen, hol bármely pécsi iskolát látogató leánynövendék anyai ellátásban és gondos nevelésben részesül.

Gyönyörű, egészséges helyen; tágas háló- és munkatermek. Szép kert stb.

Növendékek csak korlátolt számban vétetnek fel.

Különösen a 3 éves, érettségi képesséssel bíró városi női kereskedelmi tanfolyam ajánlatik a n. é. szülők figyelmébe!

Prospektust küld és bármely kérdésre díjmentesen válaszol.

özv. **Werner Szeréna**

a leányinternátus igazgatója

== Pécs, Papnövelde-utca 4. ==

Kollarit

bőrlemez

Kaucsok kompozícióval bevont s ragtalan fedéllemez. A jelenkor legtarthatósabb tetőlemeze Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas.

Főelárusító:

Singer Armin (Kereskedő Szigetvár).

Az üzlet áthelyezése és költözködés miatt mélyen leszállított árak!

Az összes raktáron levő áruk bámulatos olcsón árusítatnak. ==

PAUNZ ADOLF

== ideiglenes üzletében ==

PÉCS,

az új városházával szemben.